

A photograph of a computer lab or classroom. Several students are seated at long wooden desks, each with multiple computer monitors. The students are focused on their work. In the foreground, a young woman with dark hair is looking intently at her monitor. The room is brightly lit, and a large window is visible in the background. A blue semi-transparent box is overlaid on the bottom right of the image, containing white text.

2023

Ф О Н Д А Ц И Я
Т Р Ъ С Т ЗА СОЦИАЛНА
А Л Т Е Р Н А Т И В А

5

ПРОГРАМНИ ОБЛАСТИ

125

АКТИВНИ ПРОЕКТИ

38

ГРАНТОПОЛУЧАТЕЛИ

41 149

УЧАСТНИЦИ

2,436,000 лева

БЮДЖЕТ

17

ДОНОРА

Фондация „Тръст за социална алтернатива“ е създадена, за да помага на хората в България да разгърнат своя потенциал - за образование, професионално развитие и просперитет. Затова “Тръст за социална алтернатива” съсредоточава своите усилия за създаването на възможности за хората в неравностойно положение, включително и за ромската общност.

Над една трета от българите живеят в риск от бедност и социално изключване – това е вторият най-висок процент в Европа. Фондацията през годините изследва и търси решения как да бъдат намалени пропуските в постиженията на по-уязвимите групи в българското общество.

През последните десет години ТСА си партнира с над 87 граждански организации, като по този начин оказва подкрепа на 330 000 души от цялата страната, участници в различни програми и инициативи на фондацията в повече от 700 места в цялата страна.

Фондацията е важен източник на подкрепа за организации, работещи в ромската общност и хора в неравностойно положение. Въз основа на своя опит и партньорства, тя участва активно в процеса на разработване и формулиране на политики и програми на национално ниво.

Малкото магазинче на Божидар

В къщата на Божидар живеят три поколения – възрастни, деца и внуци. Сега те могат да спят спокойно, тъй като домът и препитанието им са напълно законни.

Откакто се е родил Божидар Тодоров (57 г), живее в кв. „Каваклия“ в Дупница.

Къщата, която е построил с ръцете си е не е законна. Такава била и на баща му, няма спомен някой във фамилията да е имал документи за собственост. В търсене на възможност за прехрана на семейството си Божидар открива магазин за хранителни стоки в къщата си. С годините магазинчето започнало да отговаря все по-малко на нормативните изисквания. Прехраната на Божидар била застрашена, затова дълго време търси решение на проблема.

Помощта идва от „Фонд за инвестиции в общността – Пещера“. Организацията, която с подкрепата на ТСА, работи за разрешаване на дългогодишния проблем с липсата на регулация и незаконното строителство в кв. Каваклия.

Съдбата на Божидар споделят близо 90 на сто от хората в квартала. Голямото предизвикателство пред Фонда е да убеди първо

хората като него да отделят средства, за да закупят земята под къщите си. Успоредно с това, хората трябвало да се снабдят и с констативни нотариални актове за жилищата си, за да бъдат одобрени като купувачи на общинска земя.

На второ място, представителите на организацията трябвало да убеждават и местната власт, че промяната е нужна и е в полза на хората от тяхната община.

„Тръст за социална алтернатива“ и фонда предложиха на община Дупница да съдейства за модел, по който за първи път земята в квартал „Каваклия“ да бъде регулирана и след това жителите да се снабдят с документи за собственост на общинската земя, като им я продаде на пазарна стойност.

Изискването на общината беше хората като Божидар да закупят земята и да заявят чрез нотариус процедура по обстоятелствена проверка на сградите си, за да отговорят

на условията за купувачи на земя – частна общинска собственост. Отделно от това трябваше да се издължат за местни данъци и такси за жилищата си.

Първоначалната реакция беше „това няма как да се случи“. Хората се оплакваха, че нямат средства, общината пък не приемаше предложения модел. Никой не вярваше, че след като 30 години не се е намирало решение, то ще дойде точно сега.

Но решението стана факт. В къщата на Божидар живеят три поколения – възрастни, деца и внуци. Сега те могат да спят спокойно, тъй като домът и препитанието им са напълно законни.

Хората очакват деня, в който в квартала ще има и канализация, а улиците ще бъдат асфалтирани. А към 2023 г. по линия на успешния модел на ТСА, 20 собственици са получили нотариални актове за своите имоти, други 20 чакат да преминат същата процедура, така общо са подадени и 40 заявления за купуване на общинска земя, върху която са построени жилища.

Шампион на България част от „Равен шанс“

Ваньо е част от 1700-те деца-участници в проекта „Равен шанс – достъп до средно образование“ на „Тръст за социална алтернатива“.

Да се превърнеш в един от шампионите на България по бягане, докато дълги години не си имал вяра в себе си.

Такава е историята на 19-годишния Ваньо Евдокимов. Неговият голям талант открива учителят му по физическо възпитание във Финансово-стопанска професионална гимназия „Васил Левски“ в родния град Монтана. Той забелязва спортните наклонности на момчето и го кани да тренира лека атлетика.

„Моята мотивация е моето семейство, то ме подкрепя във всяко мое решение и са до мен, както в победите, така и в загубите. Моята приятелка също ми помага да не се отказвам“, споделя младежът.

Така с подкрепата на своето семейство и преподаватели, Ваньо става шампион на България в дистанция 800 метра.

„Последното ми състезание беше в Сърбия – балканиадата. Това за мен беше най-голямото състезание и предизвикателство, на което съм се явявал досега“, споделя ученикът и допълва, че мечтата му е един ден да учи в Националната спортна академия. „И да стигна до Олимпийските игри, звучи смело и може би дори пресилено, но човек трябва да вярва в мечтите си и да се цели на високо“, допълва още младежът.

Ваньо е част от 1700-те деца-участници в проекта „Равен шанс – достъп до средно образование“ на „Тръст за социална алтернатива“, който се изпълнява съвместно с партньорски организации в страната. Сред тях е и

Център „Амалипе“, които работят с училището, където учи Ваньо.

Благодарение на участието си, Ваньо може да посещава спокойно училище и да се развива наравно със своите съученици. Проектът осигурява безплатни учебници и транспорт на ученици в затруднено финансово положение. От началото на дейността през 2012 г. досега са подкрепени ученици с над 4500 стипендии.

Сбъднах мечтата си да завърша средно образование и да уча в университет

На 43 години от гр. Дългопол, Софийка работи като здравен медиатор и в момента в 1-ви курс в Медицинския университет във Варна.

Софийка успява да завърши гимназия години по-късно след своите съученици. Записва да учи вечерно и скоро успешно получава дипломата си.

Казва, че винаги е мечтала да стане студентка, но не е знаела как, до деня, в който нейният приятел не вижда в социалните мрежи обявата за подготвителни курсове за прием в медицински специалности. Така тя се свързва с „Тръст за социална алтернатива“, и скоро вече е записана в „Стипендиантска програма за ромски медицински сестри и акушерки“, а

учител ѝ помага да се готви за изпитите.

Пет месеца по-късно Софийка получава отличен резултат на изпита, но заради ниската оценка в дипломата ѝ не успява да се класира в Медицинския университет във Варна. Вместо да се откаже, Софийка се амбицира, и с подкрепата на Стипендиантската програма не спира да се готви и на следващата есен отново опитва.

Отново подготовка, отново изпит и този път усилията ѝ се увенчават с успех.

„Аз, и останалите ромски жени, които вече са създали своите семейства, отгледали са децата си и се радват на техните успехи, заслужаваме нашия шанс да бъдем пример за по-младите от общността, да сбъднем мечтите си и да покажем, че и ние можем да следваме

успеха си“, споделя Софийка и допълва, че на жените като нея им е необходима подадена ръка, за да тръгнат по правилния път.

„Стипендиантска програма за ромски медицински сестри и акушерки“ цели да създаде вдъхновяващи ролеви модели за младите хора от ромската общност, да допринесе за развитието на патронажната грижа и за разрешаването на проблема с недостига на медицински сестри в България.

Програмата към момента подкрепя 32 жени на възраст между 28 и 50 години в цяла България.

За привилегията и отговорността да си учител

“Искам да бъда добър пример за децата и за връстниците им, за да израснат знаещи и можещи.”

„В наши дни се наблюдава все по-голяма езикова неграмотност, а щастието на хората зависи до голяма степен от нивото на просветеност и примерът, който даваме на другите“. С това огромно желание да учи и да се развива, на 32 години Вероника Методиева продължава да учи, за да стане учител. Сега (бел.р.2023) и предстои да бъде в трети курс „Начална училищна педагогика“ във Великотърновския университет - Враца.

Вероника съвместява няколко роли в живота – майка е на две момичета - Алисия на 13 и Анастасия на 4 годинки. Отделно работи и като ресурсен учител в гимназията в Оряхово. Казва, че най-много би се зарадвала да види децата си с дипломи за висше образование.

„Това е най-голямото богатство, което биха могли да притежават.“

Самата Вероника оценява стъпката да кандидатства в университет като най-големия си успех, който не би могла да постигне без подкрепата на своя съпруг. „Той ме подкрепя да продължа да уча и развивам, така взех решението да стана и студент“, казва жената.

Пътят на Вероника не минава без изпитания. Тя не успява да се класира в университета от първия път, но това не я отчайва. Скоро след опита, тя научава за дейността на Сдружение „Нов път“ и работата им с фондация „Тръст за социална алтернатива“. Кандидатства по проект

„Млади ромски педагози“ и се включва в предложението курс по подготовка за приемния изпит в университета. Така става част от 76-те жени, които са подкрепени по проекта.

„В деня, в който научих, че ще бъда студентка, почувствах истинска благодарност. Искам да бъда добър пример за децата и за връстниците им, за да израснат знаещи и можещи“, споделя Вероника.

Надяваме се тя да бъде част от всички завършили университета, до момента те са 41.

Безплатни правни консултации

“ Правният инкубатор ме научи да вярвам повече в себе си, да бъда по-инициативна и да търся добра среда за развитие. ”

„Намирам вдъхновение в работата си, защото хората, на които помагам, гледат на мен с уважение“. Това казва Камелия Михайлова от с. Михайлово, Врачанско. В момента работи като старши специалист в община Хайредин, и се занимава с намиране на сезонна работа или осигуряване на трудова заетост.

Най-много ѝ тежи, че хората са все по-обезверени и дистанцирани. Често съдбата не е справедлива към тях, както и към нея. Камелия губи родителите си, малко преди да се запише в Правния инкубатор. Те били нейна опора да продължава да учи, да ги кара да се гордеят с нея.

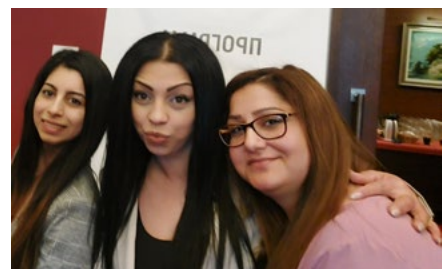
Камелия научава за Правния инкубатор от своя

приятелка. Първоначално била силно скептична да кандидатства, но окуражена от приятелите си, все пак го прави. Сега се обучава на всякакви правни теми и е благодарна и за знанията, и за новите познанства.

„Правният инкубатор ме научи да вярвам повече в себе си, да бъда по-инициативна и да търся добра среда за развитие“, споделя още Камелия. С времето инкубаторът се превърна в едно голямо семейство, защото всички участници през годините се сближихме“.

Общо 42-ма души са участвали в Правния инкубатор от неговото

създаване през 2020 г. Това са студенти по „Право“, които надграждат знанията си, като по време на обучението и практиката в проекта те получават ценни съвети и наставления от авторитетни адвокати и съдии. Целта на Инкубатора е да предоставя безплатни консултации на уязвими хора и от бедни общности, които нямат достъп до правна помощ.

„Така си помагаме“, разказва Камелия и си спомня за един от последните казуси, с които се сблъсква. „Свада между двама младежи от дом за изоставени деца, след която следва съдебен иск. Благодарение на съветите и на моя ментор в инкубатора успяхме да не стигнем до съдебно дело“, споделя още момичето за ползите от Инкубатора.

„С времето инкубаторът се превърна в едно голямо семейство, защото всички участници през годините се сблизихме.“

**AMERICA FOR
BULGARIA
FOUNDATION**

Фондация „Америка за България“ осигурява подкрепа за ТСА. Изявленията и мненията тук са единствено и само на ТСА и не отразяват непременно вижданията на фондация „Америка за България“ или нейните партньори.

**ТРЪСТ
ЗА СОЦИАЛНА
АЛТЕРНАТИВА**

София, бул. „Патриарх Евтимий“ 64, ет.1

info@tsa-bulgaria.org

www.socialachievement.org